

Seosed

Taust:

Süsteemis on olemas funktsionaalsus, mis võimaldab luua uusi dokumente ja salvestada asutusele saabunud dokumente uute dokumentidena. Seoste ärinõuded kirjeldavad funktsionaalsusi, mis on vajalikud, kui dokument ei ole eraldiseisev uus dokument vaid kuulub olemasoleva dokumendi juurde (vastusena, järjena või seotuna tavaseosena).

Seoste funktsionaalsuse lahenduse juures on oluline tagada, et kasutajat suunatakse järg- või vastusseose loomise protsessi intuiitiivselt. Kasutajalt ei tohiks eeldada, et ta teeb esmase ja abstraktse valiku vastus- või järgseose vahel, kuna nende mõistete sisuline erinevus ei pruugi olla kasutajale üheselt arusaadav. Lahendus peab toetama seose tüübi määramist kasutaja tegevuse ja konteksti põhjal, mitte nõudma eraldi teadlikku valikut seose liigi kohta.

Seoste ärinõuded süsteemile

Nr	Märksõna	Ärinõue süsteemile
Üldine osa		
1	seosed (sh õigus)	Võimaldab "muutmise" õigusega kasutajal luua dokumendile tava-, järg- ja vastusseoseid.
2	seosed (sh õigus)	Võimaldab "muutmise" õigusega kasutajal luua asjatoimikule tavaseoseid.
3	seosed	Seoste arvule ei ole piiranguid. St nt, et ühel dokumendil võib olla mitu järg- ja vastusdokumenti, tavaseost. St nt, et asjatoimikul võib olla mitu tavaseost nii dokumendiga kui ka asjatoimikuga.
Tavaseos		
4	tavaseos	Tavaseose loomisel ei teki menetluslikku sõltuvust dokumentide või asjatoimikute vahel. Tavaseos ei mõjuta dokumendi või asjatoimiku staatust, dokumendi vastamise tähtaegu ega menetlust.
5	tavaseos	Tavaseose loomisel ei kontrollita ega tuletata järg ega vastusseoseid. Tavaseost ei saa muuta vastus- või järgseoseks.
6	tavaseos	Võimaldab luua tavaseoseid dokumendi või asjatoimiku vaates.
7	tavaseos	Võimaldab luua tavaseose nii muudetavas kui mittemuudetavas vaates.

8	tavaseos (sh õigus)	Võimaldab luua tavaseose olenemata dokumendi või asjatoimiku staatusest või asukohast: dokumendiga, sh mitu korraga ja/või asjatoimikuga või mitmega korraga kui kasutajal on "muutmise" õigus. Seotav dokument võib olla nii registreeritud kui registreerimata. Vajutades nupule "Lisa seos" avanevad (samas asukohas) kasutajale otsingu teostamise andmeväljad: Tüüp (klassifikaator) Reg kpv (võimaldab lisada kuupäeva või kuupäeva vahemiku) Reg nr/Tähis (võimaldab lisada dokumendi viida või osa sellest; võimaldab lisada asjatoimiku tähise või osa sellest) Pealkiri (võimaldab otsida teksti sisestamisel) Liik (klassifikaator) Saatja/Saaja (võimaldab otsida teksti sisestamisel saatjat või saajat) Vastutajad (võimaldab otsida kasutajat) Kinnitades kriteeriumid (nupp) kuvatakse otsingu tulemused kasuajale loendina, loendis on võimalik kuvatud andmeväljade alusel tulemust täiendavalt filtreerida, sorteerida, teostada otsingut. Soovitav tavaseose lisamiseks valib kasutaja soovitud seose/seosed ja kinnitab kasutaja valiku/valikud (nt nupp: Lisa/Kinnita). Tavaseose loomist on võimalik katkestada. Tavaseost on võimalik kustutada. Nupud: Lisa seos, Lisa/Kinnita, Loobu, Kustuta
9	tavaseoste järjekord	Dokumendi või asjatoimikute tavaseoste järjekord on: registreerimata kõige uuem dokument kuni registreeritud kõige vanem dokument, kõige uuem asjatoimik kuni kõige vanem asjatoimik. Tavaseos on link, millele vajutades on võimalik liikuda seotud dokumendile või asjatoimikule. Tavaseoste nt: Registreerimata kiri (loodud 15.01.2025) - kõige hilisema kuupäevaga loodud registreerimata dokument Registreerimata kiri (loodud 01.01.2025) - kõige varasemalt kuupäevaga loodud registreerimata dokument Registreeritud kiri 15.02.2025 nr 3-2/20 - kõige hilisema kuupäevaga registreeritud dokument (kui seoseks on samast toimikust sama kuupäevaga mitu dokumenti, siis kuvatakse kõige viimasena registreeritud dokument esimesena) Registreeritud kiri 15.02.2025 nr 3-2/19 - kõige hilisema kuupäevaga registreeritud dokument (kui seoseks on samast toimikust sama kuupäevaga mitu dokumenti, siis kuvatakse esimesena registreeritud dokument viimasena) Registreeritud kiri 14.02.2025 nr 3-2/18 - kõige varasema kuupäevaga registreeritud dokument asjatoimik loodud 01.01.2026 nr 4-14/2 asjatoimik loodud 15.12.2025 nt 3-17/6
10	tavaseos, ümberliigitamine	Liigitades ümber dokumendi, millel on tavaseos(ed), ei liigitata ümber tavaseosega seotud dokumenti.
Järgseos/järgdokument		

11	kasutuslugu	Lugu 1: Teenistuja on saanud täitmiseks sisetuleva kirja (algatuskiri) asutuselt A. Pöördujale vastamiseks vajab ta hinnangut asutuselt B. Teenistuja lisab täitmiseks sisetulevale kirjale jätkudokumendiks väljamineva kirja, kiri allkirjastatakse ja registreeritakse. Algatuskirja staatus ega täitmise tähtaeg (sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke") ei muutu. Lugu 2: Teenistujal on täitmiseks sisetulev kiri (algatuskiri) asutuselt A. Täiendavalt esitatud pöördumisele edastatakse asutuselt B hinnang. Dokumendihaldur lisab täitmiseks sisetulevale kirjale jätkudokumendiks sisetuleva kirja asutuselt B. Algatuskirja staatus ega täitmise tähtaeg (sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke") ei muutu. Lugu 3: DORISes on registreeritud kirjavahetus, mis sisaldab nii järg- kui vastusdokumenti. Algatusdokument on tänaseks vastatud. Teemaga seondult edastatakse täiendav päring (sissetulev kiri). Dokumendihaldur registreerib täiendava päringu jätkudokumendina kirjavahetusele. Täiendav sisetulev kiri edastatakse teenistujale täitmiseks. Lugu 4: Teenistuja vastutusel on leping. Lepingule edastatakse akt. Teenistuja lisab akti lepingule jätkudokumendiks. Lepingu staatus ei muutu, ei toimu lepingu kehtivuse muutust (i) hetkel lepingul andmeväli "Kehtivus", millel valik kehtiv või kehtetu). Lugu 5: Teenistuja loob igakuiselt aruande/kokkuvõtte/ülevaate edastamiseks asutusele B. Koostatut hoitakse komplektis nt aasta või koostamise vajaduse vältel. Jaanuaris koostatule lisatakse veebruaris jätkudokument. (Antud lahenduse alternatiiv võib olla ka asjatoimik.)
12	järgseos	Järgseose loomisel tekib menetluslikku sõltuvust dokumentide vahel (dokumendid koondatakse tervikusse). Järgseos ei mõjuta dokumendi staatust. Järgseos ei mõjuta dokumendi vastamise tähtaegu ega menetlust.
13	järgseos	Võimaldab "muutmise" õigusega kasutajal luua või hõlmata dokumendile järgseoseid. Võimaldab katkestada järgdokumendi loomise või hõlmamise. Loodava dokumendi loomine katkestatakse. Hõlmatava dokumendi hõlmamine katkestatakse, dokument jääb oma algseks asukohta. Võimaldab luua või hõlmata dokumendile uue järgdokumendi.
14	järgseos, registreerimata järje lubamine	Võimaldab järgdokumendi luua registreeritud dokumendile, olenemata, millisel dokumendil kasutaja on.
15	järgseos, automaatne seos	Järgdokumendi loomisel või hõlmamisel luuakse algatusdokumendiga järgseos automaatselt. Nupp: Lisa järg

Vastusseos/vastusdokument

16	kasutuslugu	Lugu 1: Teenistuja on saanud täitmiseks sisetuleva kirja (algatuskiri) asutuselt A, mill el väärtustati andmeväli "Täitmistähtaeg". Teenistuja loob jätkudokumendiks väljamineva kirja, millega vastatakse asutusele A. Väljaminev kiri registreeritakse. Teenistuja täitmiseks dokument saab täitmismärke (sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke"), mille väärtuseks on väljamineva kirja registreerimise kuupäev. Lugu 2: Teenistuja vastutusel on leping. Lepingule edastatakse lõppakt. Teenistuja lisab akti lepingule jätkudokumendiks. Toimub lepingu kehtivuse muutumine (i) hetkel lepingul andmeväli "Kehtivus", millel valik kehtiv või lõppenud) kehtiv lõppenud ja tegeliku lõpetamise kuupäeva fikseerimine. Lugu 3: Teenistuja on saanud täitmiseks sisetuleva kirja (algatuskiri) taotlusena asutuselt A. Asutuse tööprotsess näeb ette, et kui taotlus vastab tingimustele, edastatakse taotlejale otsus. Sel korral taotlus vastas tingimustele. Teenistuja algatab sisetulevale kirjale jätkudokumendiks otsuse. Otsus registreeritakse. Teenistuja täitmiseks sisetulev kiri saab täitmismärke (sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke"), mille väärtuseks on otsuse registreerimise kuupäev. Lugu 4: Teenistuja on eelnevalt vastanud asutuse A sisetulevale kirjale (algatuskirjale) ning see on saanud täitmismärke. Asutus A saatis täiendava kirja samas teemas (jätkudokumendi), mille teenistuja registreeris eelneva kirjavahetuse jätkudokumendiks, millel väärtustati andmeväli "Täitmistähtaeg". Teenistuja loob jätkudokumendiks väljamineva kirja, millega vastatakse asutuse A teisele sisetulevale kirjale samas teemas (jätkudokument). Väljaminev kiri registreeritakse. Teenistuja täitmiseks dokument saab täitmismärke (sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke"), mille väärtuseks on väljamineva kirja registreerimise kuupäev. (muudetud 21.05.2026 käskkirjaga)

17	vastusseos (sh õigus)	Võimaldab "muutmise" õigusega kasutajal luua või hõlmata dokumendile vastusseoseid. Võimaldab katkestada vastusdokumendi loomise või hõlmamise. Loodava dokumendi loomine katkestatakse. Hõlmatava dokumendi hõlmamine katkestatakse, dokument jääb oma algsele asukohta. Võimaldab luua või hõlmata dokumendile uue vastusdokumendi.
18	vastusseos, lubamine registreeritud dokumendil	Vastusdokumendi loomine või hõlmamine on lubatud registreeritud dokumendile.
19	vastusseos, automaatne seos	Algatusdokumendile vastusdokumendi loomisel või hõlmamisel luuakse vastusseos automaatselt.
20	vastusseos, seosega dokumendi täitmine	(nt sissetuleva kirja andmeväli: "Täitmismärke", täiendavalt andmeväljad lepingul) Võimaldab dokumendiliigil seadistada, kas: algatusdokument loetakse automaatselt täidetuks (nt sissetuleval kirjal täidetakse "Täitmismärke" ja lõpetatakse "Täitmiseks" tööülesanne, lepingul muudetakse kehtivuse staatus ja täidetakse tegeliku lepingu lõpetamise kuupäev) vastusdokumendi registreerimisel; algatusdokument loetakse automaatselt täidetuks (nt sissetuleval kirjal täidetakse "Täitmismärke" ja lõpetatakse "Täitmiseks" tööülesanne, lepingul muudetakse kehtivuse staatus ja täidetakse tegeliku lepingu lõpetamise kuupäev) vastusdokumendi lõpetamisel; (Nt esimese kahe valiku kohta: sissetulev kiri, millel on tähtaeg, loetakse täidetuks hetkest, kui sellele on vastusseosena koostatud väljaminev kiri: - see on registreeritud (registreerimisnumber ja -kuupäev on olemas) või otsus, mis registreeritud aga mis loetakse lõpetatuks pärast edastamist otsuse saajale - see on lõpetatud pärast saatmise tegevust.) vastusdokumendi registreerimisel või lõpetamisel algatusdokumenti ei täideta; (Nt sissetulevale kirjale vastatakse, kuid vastus ei lahenda teemat tervikuna (nt vahenvastus, informatiivne vastus, edasise menetluse teade). Selliste dokumentide puhul märgitakse täitmine tööprotsessidest tulenevalt käsitsi.) Nt klassifikaator "Dokumendi täitmine": 3 2 valik (muudetud 21.05.2026 käskkirjaga)
21	vastusseos, seosega dokumendi täitmise keeld	Süsteem ei tohi kirjutada üle korduva vastusdokumendi registreerimisega algatusdokumendi täitmise märget (sh täitmise kuupäeva), kui algatusdokument on juba loetud täidetuks, kas: käsitsi tehtud täitmise märke alusel või varasema automaatse täitmise tulemusel (nt ühe vastusdokumendi registreerimisel või lõpetamisel) Algatusdokumendil säilib varasem täitmise märge (sh täitmise kuupäev).

Ühised osad

22	järg- ja vastusseos, jätkudokumendi lubamine	Süsteem peab võimaldama administraatoril, peadministraatoril ja süsteemiaministraatoril dokumendiliigi tasemel seadistada lubatud jätkudokumendid, mis hõlmavad nii järgseoseid kui ka vastusseoseid. Dokumendiliigil peab olema andmeväli „Lubatud jätkudokumendid“, milles määratakse: • milliseid dokumendiliike on lubatud kasutada vastava dokumendiliigi järgdokumentidena (nt sama asja menetluse jätk); • milliseid dokumendiliike on lubatud kasutada vastusdokumentidena (otsene vastus algatusdokumendile). Jätkudokumendi (järg või vastusdokumendi) loomisel või hõlmamisel peab süsteem pakkuma kasutajale ainult neid dokumendiliike, mis on vastava dokumendiliigi juures andmeväljal „Lubatud jätkudokumendid“ seadistatud. Süsteem peab võimaldama administraatoril kustutada dokumendiliigil seadistatud jätkudokumendi seoseid. Nt: dokumendiliik Sissetulev kiri= lubatud jätkudokumendid: Sissetulev kiri (järgseos), Väljaminev kiri (vastusseos). Dokumendiliigi andmeväli: „Lubatud jätkudokumendid“ Loodud jätkudokumendil nupp: "Kustuta"
24	järg- ja vastusseos, dokumendi number	Järg- või vastusdokumendi registreerimisnumber moodustatakse algatusdokumendi viite alusel, kasutades sarjal seadistatud loendurit ning täiendades seda individualiseeriva numbriga.
25	järg- ja vastusseos, andmeväljade väärtuste sünkroniseerimine algatusdokumendi muutmisel (sh õigus)	Võimaldab administraatoril, peadministraatoril, süsteemiaministraatoril dokumendiliigi seadistada, kas algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumine kandub automaatselt üle seotud järg või vastusdokumendi vastava andmevälja väärtuseks. Iga vastus või järgseosega seotud andmevälja puhul on dokumendiliigil võimalik määrata üks järgnevatest käitumisviisidest: • Kandub – algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumisel uuendatakse vastav andmeväli automaatselt ka seotud järg või vastusdokumendil (Nt lepingu lõpetamisel on võimalik automaatselt lõpetada ka kõik sellest lepingust tulenevad järg või lisadokumendid.) • Ei kandu – algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumine ei mõjuta järg ega vastusdokumendi vastava andmevälja väärtust. (Kasutatakse andmeväljade puhul, mille väärtuse muutumine ei pea järg ega vastusdokumendil kajastuma.) • Küsitakse kasutajalt – algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumisel küsib süsteem kasutajalt kinnitust: "Kas muudatus kanda üle ka seotud järg või vastusdokumendile?". Kasutajale kuvatakse järgmised valikud: ◦ Jah - algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumisel uuendatakse vastav andmeväli automaatselt ka seotud järg või vastusdokumendil ◦ Ei - algatusdokumendi andmevälja väärtuse muutumine ei mõjuta järg ega vastusdokumendi vastava andmevälja väärtust. (Nt algatuslepingu vastutaja käsitsi muutmisel saab vastutaja kanda üle ka kõigile selle lepingu alusel loodud järgnevatele lepingutele.) Vaikimisi väärtus valikul on "Ei kandu". Nt klassifikaator "Andmevälja väärtuse ülekandumine": 3 valikut

26	järg- ja vastusseos, andmeväljade kandumine (sh õigus)	Võimaldab administraatoril, peaadministraatoril, süsteemadministraatoril dokumendiliigil seadistada, milliste andmeväljade väärtused kanduvad algatusdokumendilt järg- või vastusdokumendile vastus- või järgseose loomisel või hõlmamisel. Seadistajale kuvatakse algatus või järgdokumendi andmeväljade loetelu, mille puhul on võimalik määrata vastav vastusdokumendi andmeväli, kuhu väärtus üle kantakse. Vaikimisi peab kõigi vastus ja järgseoste korral vastusdokumendile üle kanduma andmeväli „Asukoht”. Kui kasutaja muudab järg- või vastusdokumendi asukohta, käsitletakse seda ümberliigitamisega (vt täiendavaid järg- või vastusdokumendi ümberliigitamise nõudeid). Vastusdokumendile ei tohi üle kanduda algatusdokumendi andmeväljade: "Reg kpv" ja "Reg nr" väärtused. Järg- või vastusseose lisamisel andmeväli nt: "Seosdokumendi vastav andmeväli"
27	algatus-, järg- ja vastusseos, ümberliigitamine	Algatus, järg või vastusdokumendi ümberliigitamisel liigitab ümber ka kõik sellega seotud algatus-, järg ja vastusdokumendid. (Nt liigitades ümber algatusdokumendi, liigitatakse ümber ka antud dokumendiga seotud ka järgdokumendid. Liigitades ümber järgdokumendi, liigitatakse ümber ka antud dokumendi algatusdokument.)
28	järg- ja vastusseose individualiseeriv number järje- või vastuse kustutamisel /registreerimise tühistamisel	Kustutatud või tühistatud järg- või vastusdokumendi individualiseeriv number taaskasutatakse. Nt kirjavahetuse järje 55-3 registreerimine tühistamisel või kustutamisel, saab järgmine dokumendi 55 järjeks või vastuseks registreeritav dokument taas numbriks 55-3.
29	seoste kuvamine (sh õigus)	Kuvab dokumendi ja asjatoimiku seoseid kasutajale, kellel on olemas seotud dokumendi ja/või asjatoimiku " vaatamise " või " muutmise " õigus.
30	seoste kuvamine, dokument	Kuvab dokumendi seoseid dokumendi ekraanivormil eraldi plokis.
31	seoste kuvamine, asjatoimik	Kuvab asjatoimiku seoseid asjatoimiku vaatel.
32	seoste järjekord	Erinevad seoste tüübid peavad olema seoste loendi vaates eristatavad. Seostüübiti järjekord seoste vaates on: • Järgseos/vastusseos (järjekord oleneb loomise/hõlmamis järjekorrast) • Tavaseos dokumendid • Tavaseos asjatoimikud Seos link, millele vajutades on võimalik liikuda seotud dokumendile või asjatoimikule. Seoste nt: 1. registreerimata vastusdokument (loodud 15.01.2026) 2. registreeritud järgdokument nr 3-2/20-2 3. registreeritud tavaseos nr 5-1/14 4. asjatoimik 4-1/10
33	seoste kuva	Kuvab seoste loendis dokumenti, mille ollakse paksus (Bold) kirjas.
34	seoste loend	Seoste loendivaade on järgmine: • seotud dokumendi viit (registreerimata dokumendi puhul ei kuvata) (võimaldab otsida, filtreerida, sorteerida) • registreerimise kuupäev (registreerimata dokumendi puhul ei kuvata) (võimaldab lisada kuupäeva, kuupäevavahemiku) • pealkiri (võimaldab otsida) • dokumendiliik (võimaldab filtreerida, sorteerida) • vastutaja (võimaldab otsida) • seose tüüp (tavaseos, järgseos, vastusseos) (võimaldab filtreerida, sorteerida) Tehes seoste plokis otsingut, filtreerides või sorteerides, peab olema võimalik lihtsasti taastada kõikide seoste algvaade (nt nupp: tühista filter/"X"). Nupp nt: Tühista filter